

Ці аспекти є не останніми чинниками, що стимулюють економічне зростання у країні. Також відомо, що США – це країна-споживач. Цей аспект виступає додатковим аргументом на користь оптимістичного варіанта розвитку подій. З постійно зростаючими потребами американців сукупне споживання буде збільшуватись у майбутньому. Такий сценарій наслідків експансійної політики виправдовує запроваджені заходи стабілізації економіки.

Висновки. На підставі зробленого дослідження можемо зробити щонайменше три висновки. По-перше, наслідком експансійної фінансової політики прогнозовано має стати активізація виробництва в країні, що в економічній теорії веде до збільшення ВВП країни. На сьогодні, виробництво деяких товарів переноситься на територію США, для прикладу виробництво Li-Ion акумуляторів; компанія Yamaha переносить більшу частину виробництва ATV; General Electric – виробництво нових енерговигідних водонагрівачів, виробляти у США свої товари почали також NCR та Caterpillar (CAT). Проведені емпіричні дослідження характеру впливу державних видатків на дохід показали позитивні результати, що підтверджує дані прогнози.

По-друге, антикризові заходи США покликані "оживити" національного споживача. Збільшення видатків бюджету позитивно впливає на попит усередині країни. Це підтверджується результатами емпіричного дослідження (2 а).

По-третє, певна девальвація долара в короткотривалому періоді сприятиме налагодженню зовнішньої торгівлі країни, а також стимулюватиме попит на внутрішньому ринку. На цьому етапі за існуючих валютних війн, слабкий долар є основним важелем конкурентних протистоянь США-Китай. Тому політика експансійних монетарних впроваджень є абсолютно виправданою.

Таким чином, ризики використання запровадженого пакету антикризових заходів існують, але реалізовані фінансові заходи все-таки матимуть позитивний результат.

Література

1. Greenspan A. The Global Financial Crisis: Causes and Consequences A. Greenspan, C. Peter McColough // Series on International Economics. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.cfr.org/publication/20417>
2. Krugman P. When should the Fed raise rates? (even more wonkish). [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.krugman.blogs.nytimes.com/2009/10/11/when-should-the-fed-raise-rates-even-more-wonkish/#comments>
3. McDermid B. Эксперт, предсказавший кризис, не исключает нового спада экономики США / В. McDermid // РИА Новости. [Электронный ресурс]. – Доступный з <http://www.rian.ru/crisis/20090528/172578676.html>
4. Paulson H. Remarks by Secretary Henry M. Paulson, Jr. on Financial Rescue Package and Economic Update. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.ustreas.gov/press/releases/hp1265.htm>
5. Siegel J. The Crisis: Keynesians vs. Monetarists. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.finance.yahoo.com/expert/article/futureinvest/195907>
6. Матюшенко И. Если экономика США рухнет, то потянет за собой весь мир? [Электронный ресурс]. – Доступный з <http://www.newsland.ru/News/Detail/id/328135/cat/44/>
7. Рогов С.М. Перспективы политики администрации Обамы / С.М. Рогов // США Канада. – 2009. – № 3. – С. 23-28.
8. Смирнов В.Е. О планах администрации Б. Обамы по выходу из кризиса / В.Е. Смирнов // Бюллетень иностранной коммерческой информации. – 2009. – № 21. – С. 121-124.
9. Шевчук В.О. Симптомы финансовой кризиса / В.О. Шевчук // Вісті ДВ. – 2008. – № 8.

Энверов Р.Р., Мазурок С.Я. Потенциальные преимущества и риски стабилизационного плана администрации Соединенных Штатов Америки

Проанализированы возможные позитивные и негативные экономические последствия использования антикризисной политики правительства Барака Обамы. Сделан эмпирический анализ влияния увеличения государственных издержек на динамику показателей номинального обменного курса, совокупного потребления и ВВП страны. На основе полученных результатов предоставлены рекомендации относительно дальнейшего использования экспансивной фискальной и денежной политики.

Ключевые слова: обменный курс, ВВП, экспансивная фискальная политика, экспансивная денежная политика, потребление, государственные издержки.

Enverov R.R., Mazurok S.Ya. Potential advantages and risks of stabilizing plan of administration of the United States of America

All possible positive and negative consequences of the introduction of anti-crisis policy of Barak Obama's government were analyzed. An empirical analysis of the impact of increased government spending on the dynamic performance of the nominal exchange rate, aggregate consumption and GDP was conducted. Based on the results provided further guidance on the use of expansionary fiscal and monetary policy.

Keywords: exchange rate, GDP, expansionary fiscal policy, expansionary monetary policy, consumption, government spending.

УДК 332.1

Викл. Р.Р. Энверов – Запорізький інститут економіки підприємства та міжнародної економіки; магістрант О.О. Стегура – Львівська КА

ТЕНДЕНЦІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Досліджено тенденції в процесі інноваційної діяльності в Львівській області з метою виявлення проблем, які перешкоджають розвитку сфери інновацій. Проаналізовано тенденції інноваційно-інвестиційного процесу Львівської області за останні декілька років, визначені основні проблеми, які його затримують і запропоновано способи їх вирішення.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інвестиції, фінансування.

Актуальність теми. Інноваційна діяльність в сучасному світі відіграє дуже важливу роль для забезпечення конкурентоспроможності підприємства, області та країни загалом.

Розвиток інноваційно-активних підприємств відбувається набагато швидше ніж інших, та приносить набагато більший прибуток. Від їх діяльності залежать темпи зростання економіки загалом, прибутку на душу населення, соціального стану регіону тощо. Але інноваційний процес потребує інвестицій, які є надто малими не лише у Львівській області, але і в Україні загалом.

Інноваційна діяльність в регіоні є одним з найважливіших чинників економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності та покращення соціально-економічного стану. У Львівській області зосереджено великий науковий потенціал, який недостатньо реалізується у процесі відтворення господарської діяльності.

Мета дослідження: аналіз процесів інноваційної діяльності у Львівській області.

Аналіз досліджень і публікацій. Процесам інноваційного розвитку регіонів України присвячено фундаментальні праці М. Барановського, В. Гееця, Б. Данилишина, Ю. Пахомова, Ю. Макогона, А. Мокія, Б. Дацишина, Ф. Заставного, С. Коломийчука, С. Науменко, Н. Мікулі, М. Пашути, Є. Кіша, М. Скрипниченко та інших. Процеси інноваційної діяльності у Львівській області досліджували зокрема Е. Ахромкін, С. Гвоздю, О. Грицай, В. Грицик І. Бабець, О. Мокій та ін.

Виклад основного матеріалу. Незважаючи на висхідну динаміку питомої ваги інноваційних підприємств у Львівській області в загальній структурі економічних об'єктів, тенденція видається дещо сумнівною. Так, у 2010 р. інноваційні заходи здійснювали 102 промислові підприємства, що на 3,8 % менше, порівняно з попереднім роком. Їхня частка у загальній кількості промислових підприємств області зросла до 13,4 %. Чинником зростання цього показника стало зменшення кількості підприємств у області. Найбільша активність інноваційних підприємств за останні 10 років простежувалась у 2007 р., найменша – у 2005 р. Досить незвичним є той факт, що в 2008 р. чисельність інноваційних підприємств залишилась незмінною, порівняно з попереднім роком, незважаючи на загальноекономічну рецесію в країні у контексті економічної кризи (рис. 1).

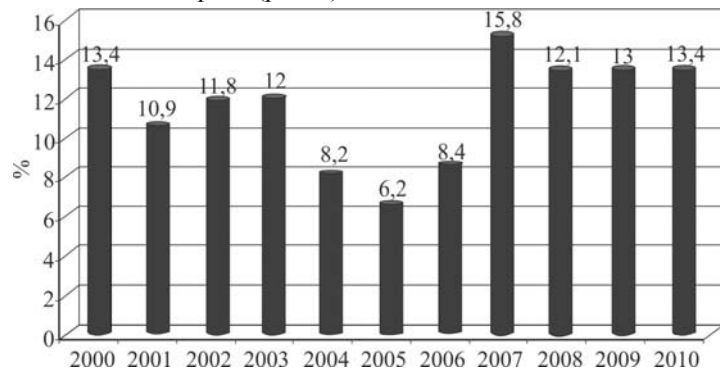

Рис. 1. Частка інноваційно активних промислових підприємств у % до загальної кількості промислових підприємств [1]

Серед інноваційно активних підприємств 41 впроваджувало інноваційні процеси, 32 – інноваційну продукцію, 13 – маркетингові та організаційні інновації (рис. 2).

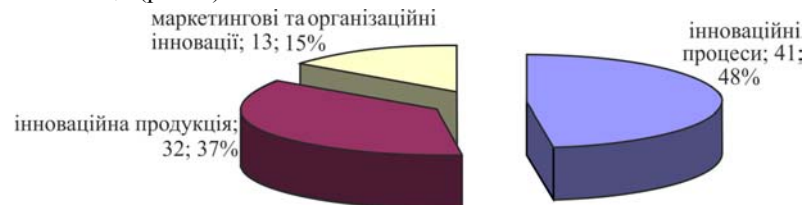

Рис. 2. Структура інновацій у Львівській області в 2010 р [1]

Якість інноваційної діяльності залишається низькою. У 2009 р. з усіх інноваційних підприємств лише дев'ять здійснювали власні дослідження і розробки. Діяльність решти полягала у запозиченні зовнішніх знань і придбанні готових машин та обладнання [3]. Незадовільною є також результативність інноваційної діяльності: з 59 підприємств, що реалізовували інноваційну продукцію у 2008 р., лише 14 виготовляли новітню продукцію, що представлена на ринку. Кількість освоєних нових видів матеріалів, виробів, продуктів і нової техніки скоротилась в 4 рази. Цей показник становив 152 од. в 2009 р. [2].

Найбільшу інноваційну активність проявляли у харчовій промисловості, целюлозно-паперовому виробництві, видавничій діяльності та у машинобудуванні. Ця тенденція є незмінною протягом кількох років. Найбільшою перешкодою для впровадження інновацій є недостатність фінансування. У 2010 р. на здійснення інновацій у промисловості було витрачено 139,3 млн грн. Більше половини коштів було скеровано у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (52,7 %), целюлозно-паперове виробництво та видавничу діяльність (18,9 %), машинобудування (8,2 %). Структуру витрат наведено в таблиці.

Табл. Структура витрат на інноваційну діяльність в 2006-2009 рр. [1]

Показники	Львівська область, млн грн			
	2006	2007	2008	2009
Загальна сума витрат	72457,5	272507,9	296662,2	211070,7
Витрати на дослідження і розробки	8645,8	22186,6	12493	10506,4
Витрати на внутрішні НДР	-	17095,4	10195,9	7082,2
Витрати на зовнішні НДР	-	5091,2	2297,1	3424,2
Витрати на придбання нових технологій	686,7	627,9	61562,4	18107,7
Витрати пов'язані з упровадженням інновацій	57989,4	229411,5	221170,6	182052,3
Інші витрати	1054,4	20281,9	1436,2	404,3

Фінансування витрат здійснюється за такими джерелами: власні кошти підприємства; бюджетні кошти; кошти небюджетних фондів; кошти організацій підприємницького сектору. Загальні витрати на інноваційну діяльність зростають, але найбільшою є питома вага фінансування за рахунок власних джерел – 93,37 % у 2009 р. Винятком є 2007 р., коли 18,2 % від загального обсягу витрат було спрямовано за державною програмою у виробництво медичної техніки. За цим показником Львівська область посіла на той час перше місце в Україні [2].

Важливу роль у фінансуванні інноваційної діяльності відіграють позикові кошти, а саме: кредити комерційних банків, кошти від розміщення облігацій інноваційного підприємства, банківські, податкові кредити та кредити постачальників матеріальних ресурсів у процесі купівлі цих ресурсів із відтермінованим платежем, лізинг. Але частка фінансування витрат за рахунок цих джерел є доволі малою і з кожним роком стає дедалі меншою [3]. Важливим джерелом є також кошти банків з іноземним капіталом, однак у 2009 р. фінансування за рахунок коштів іноземних інвесторів зменшилось до 260,3 тис. грн.

Висновки. Підсумовуючи, варто виокремити такі чинники, що стримують інноваційний розвиток: недостатня фінансова підтримка держави; нестача власних коштів; відсутність фінансових коштів у замовника; низький платоспроможний попит на нову продукцію; великі витрати на нововведення; високий економічний ризик; тривалий термін окупності нововведень; відсутність попиту на продукцію; нестача кваліфікованого персоналу; нестача інформації про нові технології; брак інформації про ринки збуту; неприйнятливості підприємства до нововведень; нестача можливостей для кооперації з іншими підприємствами і науковими організаціями; недосконалість законодавчої бази тощо [5].

З-поміж усіх варто виділити проблему нестачі коштів. Для її подолання необхідно запровадити пільгове оподаткування для інноваційно активних підприємств, надавати їм фінансову допомогу на державному та місцевому рівнях, розробити систему пільгового кредитування, здійснити заходи щодо залучення іноземних коштів, які б потенційно покрили велику частку витрат на інновації. Для залучення коштів з-за кордону необхідно:

- удосконалити законодавство, зокрема щодо інтелектуальної власності та прав іноземних інвесторів в Україні;
- адаптувати світову практику залучення коштів до вітчизняних реалій;
- удосконалити інституційний базис;
- створити інформаційну базу, яка включатиме макроекономічні, соціальні показники, показники інноваційної сфери, стану інфраструктури та ін.;
- стабілізувати політичне становище в країні тощо.

Крім цих заходів, варто також посилювати стимул до інноваційної діяльності, створити кооперацію наукових організацій та підприємств.

Література

1. **Головне** управління статистики у Львівській області. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.stat.lviv.ua>.
2. **Грицай О.** Аналіз інноваційної діяльності промислових підприємств Львівщини. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/19_7/150_Grycaj_19_7.pdf.
3. **Гвоздю С.** Аналіз витрат і результатів інноваційної діяльності на прикладі підприємств Львівської області. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnul/Ekonomika/2010_683/36.pdf.
4. **Про інноваційну діяльність:** ЗУ від 18 вересня 2002 р. // Урядовий кур'єр. – 2002. – № 143. – С. 3-4.
5. **Ахромкін Е.** Інноваційний розвиток регіонів як чинник конкурентоспроможності економіки України. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSUNU/2010_11_2/Ahromin.pdf.

Энверов Р.Р., Стегура О.О. Тенденции инновационной деятельности во Львовской области

Исследованы тенденции в процессе инновационной деятельности во Львовской области с целью выявления проблем, которые препятствуют развитию сферы инноваций. Проведен анализ тенденций инновационно-инвестиционного процесса Львовской области за последние несколько лет, определены основные проблемы, которые его задерживают и предложены способы их решения.

Ключевые слова: инновационная деятельность, инвестиции, финансирование.

Enverov R.R., Stegura O.O. Tendencies in Innovation Activity in Lviv region

Innovative activity presently plays very much key role for maintenance of competitiveness of the enterprise, area, and the country as a whole. Progress of innovatively-active enterprises occurs much more quickly than the others, and brings much more profits. Economy growth of the whole country depend on their activity, a social condition of region, etc. But innovative process requires investments which does not suffice not only in the Lvov area but also in all Ukraine. In this article the analysis of tendencies of innovatively-investment process of the Lvov area for the last some years is made, certain major problems were found, and ways of their decision were offered.

Keywords: innovative activity, investment, financing.

УДК 336.77:332.834 Асист. М.Б. Жінко¹; доц. Ф.М. Турко², канд. екон. наук

ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ

Розглянуто питання щодо впливу різних інститутів (організацій, установ) на сферу іпотечного кредитування житлової нерухомості. З'ясовано сутність інституційного середовища житлової нерухомості та основні переваги інституціоналізації іпотечного ринку.

Ключові слова: іпотечне кредитування, інститути, житлова нерухомість, інституційне середовище, іпотечний ринок, інституціоналізація іпотечного ринку.

Вступ. Розвиток ринкових відносин у національній економіці зумовив потребу у формуванні ринку іпотечного кредитування, і цим самим спонукав до створення відповідних інститутів (організацій і установ), які сприяли розвитку як ринку нерухомості, так і ринку іпотечних кредитів.

Іпотечне кредитування є досить поширеним у країнах із ринковою економікою та ефективним механізмом, здатним інтегрувати ринки нерухомості, фінансових послуг, фондовий ринок та низку суміжних ринків, трансформувати заощадження населення та вільні кошти юридичних осіб у інвестиційні ресурси, активізувати споживчий попит, сприяти розвитку ринку пропозиції, забезпечувати надійність та ліквідність інвестиційних вкладень у реальний сектор вітчизняної економіки, сприяти вирішенню низки актуальних соціально-економічних проблем суспільства, стійкому економічному зростанню та поліпшенню умов життя і добробуту населення.

У розвинених країнах, як свідчить міжнародний досвід, іпотечне кредитування розвивалось протягом XIX-XX ст. В Україні лише з отриманням незалежності іпотечні інститути почали формуватись заново у досить складних як нормативно-правових, так і економічних та політичних умовах. На сьогодні потенціал іпотечного кредитування в Україні використовується ще досить слабо і доволі низькими темпами. Звичайно, існують у цьому сегменті об'єктивні причини, а саме – потреба у довготермінових кредитах під низькі відсотки, хоча банківська практика свідчить, що іпотечне кредитування є одним із найбільш надійних видів кредитування.

¹ Львівський інститут банківської справи УБС НБУ (м. Київ);

² Навчально-науково-виробничий комплекс "Академія технологій та бізнесу"